

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců: a) A. G., b) B. Y.-E., c) B. S.-O., d) B. M.-E., e) B. T., f) B. S., g) B.-O. B., h) B. E., i) D. S., j) D. N., k) E. B., l) E. E., m) G. G., n) G. E. A., o) J. B. E., p) K. K., q) L. S., r) M. A., s) M. B., t) N. M., u) T. T., v) T. T., w) T. N., x) T. E., všichni zastoupeni Mgr. Robertem Šupem, advokátem se sídlem Mariánské Lázně, Klíčová 199/2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 5. 2023, č. j. 77 A 8/2023 - 289,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům a) – f) a h) – x) náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 11 616 Kč k rukám jejich zástupce Mgr. Roberta Šupa, advokáta, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci podali ke krajskému soudu žalobu, již se domáhali ochrany proti nečinnosti žalovaného. Ta měla spočívat v tom, že žalovaný podle § 64 odst. 3 písm. c) správního řádu přerušil řízení o jejich žádostech o povolení dlouhodobého pobytu ve formě zaměstnanecké karty z dubna 2022 do doby doručení pravomocného rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj, který proti budoucímu zaměstnavateli žalobců, společnosti Abydos, s. r. o., zahájil přestupkové řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“).

[2] Krajský soud výrokem I. vyloučil k samostatnému projednání žalobu žalobce g); výrokem II. rozhodl, že je žalovaný povinen ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku vydat rozhodnutí v řízeních o vydání zaměstnanecké karty zbývajících žalobců a výrokem III. uložil žalovanému zaplatit zbývajícím žalobcům náhradu nákladů řízení.

[3] Krajský soud dospěl k jednoznačnému závěru, že žalovaný byl a dosud je v těchto řízeních nečinný. Otázka, zda v budoucnu bude či nebude Abydos, s. r. o., coby budoucí zaměstnavatel žalobců, postižen za spáchání přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, nemá žádný dopad na aktuálně vedená řízení o vydání zaměstnaneckých karet pro výkon práce u tohoto zaměstnavatele, protože se nejedná o předběžnou otázku v těchto řízeních dle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaný nepotřeboval znát výsledek přestupkového řízení vedeného s budoucím zaměstnavatelem žalobců, protože volná pracovní místa, která tento zaměstnavatel ohlásil, a následně se stala součástí centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty, byla a jsou stále součástí této evidence, tudíž podmínka uvedená v § 42g odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), byla v té době splněna. Krajský soud zároveň dodal, že žalovaný nerespektoval závěry vyslovené v rozsudku krajského soudu ze dne 22. 12. 2022, č. j. 55 A 51/2022 - 43, ve skutkově a právně totožné věci, jejímž byl účastníkem, a jeho postup, který se s tam uvedenými závěry ani nijak argumentačně nevypořádal, vyhodnotil jako projev vážného nedostatku respektu k soudu a soudní kontrole výkonu veřejné správy.

[4] Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroků II. a III. podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody výslovně podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel má za to, že v případě řízení o přestupku budoucího zaměstnavatele žadatele o vydání zaměstnanecké karty je situace obdobná situaci, kdy je proti žadateli o vydání či prodloužení doby platnosti pobytového oprávnění vedeno trestní stíhání. Žalovaný je v obou řízeních povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a má povinnost jednat v souladu s veřejným zájmem. Ve veřejném zájmu České republiky je, aby na jejím území nepobývali cizinci, kteří se dopouští trestné činnosti. To, zda cizinec představuje nebo nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek či bezpečnost, není až do okamžiku pravomocného rozhodnutí soudu v takové trestní věci postaveno najisto. Obdobně, v případě přestupkového řízení vedeného se zaměstnavatelem pro přestupek umožnění výkonu nelegální práce, je ve veřejném zájmu, aby cizinci, kteří jsou u takového zaměstnavatele zaměstnáváni, skutečně vykonávali práci v souladu se zaměstnaneckou kartou; zároveň je ohrožen také cizinec sám, a to zrušením nebo neprodloužením zaměstnanecké karty [§ 46 odst. 6 písm. e) zákona o pobytu cizinců]. Přerušování řízení o žádostech cizinců, kteří hodlají být u takového zaměstnavatele zaměstnáni, je v takovém případě jedinou možností, jak tomuto veřejnému zájmu dostat.

[6] Stěžovatel souhlasí s krajským soudem, že v případě žalobců je podmínka uvedená v § 42g odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců v současnosti naplněna. Ovšem stejně tak je naplněna podmínka trestní zachovalosti (§ 174 zákona o pobytu cizinců) v případech cizinců, kteří jsou trestně stíháni, dokud v jejich věci nebylo pravomocně rozhodnuto;

pokračování

stejnou logikou by ani řízení o správním vyhoštění nemohlo být předběžnou otázkou pro rozhodnutí o žádosti o vydání nebo prodloužení platnosti pobytového oprávnění, nebylo-li dosud o správním vyhoštění pravomocně rozhodnuto. Řízení o správním vyhoštění přitom Nejvyšší správní soud několikrát za předběžnou otázku označil (například rozsudky ze dne 3. 8. 2013, č. j. 6 Ans 7/2012 - 35, a ze dne 10. 9. 2013, č. j. 9 Ans 2/2013 - 36) a v některých případech je také důvodem pro přerušování řízení o žádosti o pobytové oprávnění ze zákona (§ 169q zákona o pobytu cizinců).

[7] Výkladem krajského soudu tedy nemůže být předběžnou otázkou v řízení o vydání nebo prodloužení doby platnosti pobytového oprávnění trestní řízení, nemůže jím být ani řízení o správním vyhoštění cizince z území států EU a ani přestupkové řízení vedené s budoucím zaměstnavatelem cizince. V době rozhodování stěžovatele je totiž takový cizinec trestně zachovalý, není zařazen do evidence nežádoucích osob a samozřejmě volná místa ohlášená budoucím zaměstnavatelem ještě nemohla být z centrální evidence vyřazena. Řízením o předběžné otázce by tak nakonec nemohlo být ani řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu nositele oprávnění ke sloučení rodiny, protože dokud nositeli oprávnění toto pobytové oprávnění pravomocně zrušeno nebylo, je stále jeho držitelem, a tudíž lze jeho rodinnému příslušníkovi vydat nebo prodloužit dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny (takovou situaci za předběžnou otázku považoval minimálně Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 22. 11. 2017, č. j. 30 A 196/2016 - 57).

[8] Ve světle výše uvedeného se stěžovatel domnívá, že základní zásadou rozhodování správních orgánů nemůže být pouze zásada rozhodování na základě skutkového stavu věci, o němž nejsou pochybnosti, ale musí být zohledněny i jiné zásady uvedené v § 2 správního řádu, tedy zejména zásada, aby přijaté řešení odpovídalo veřejnému zájmu. Tímto prizmatem je též třeba hledět na výklad termínu „*jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky*“ v § 57 odst. 1 správního řádu. Podle stěžovatele krajský soud vyložil § 57 odst. 1 správního řádu příliš úzce, respektive tak, že je v podstatě ve věcech upravených zákonem o pobytu cizinců nelze uplatnit.

[9] Žalobci ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedli, že plně souhlasí se závěry krajského soudu, že zahájení či konání přestupkového řízení s budoucím zaměstnavatelem žadatelů o zaměstnaneckou kartu není předběžnou otázkou podle § 64 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 57 odst. 2 správního řádu. Předběžnou otázkou je pouze taková otázka, na jejímž vyřešení závisí možnost vydání meritorního rozhodnutí a o níž správnímu orgánu nepřísluší rozhodnout. V době podání žádosti a vydání napadeného rozsudku byl budoucí zaměstnavatel žalobců bezúhonný a zachovalý a takto k němu měl stěžovatel přistupovat. Přístup snažící se trestat předem nemůže být akceptovatelným důvodem pro popření aplikace ústavně garantované zásady presumpce neviny (což plyne z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2022, č. j. 2 Azs 103/2021 - 20).

[10] Žalobci dále na okraj uvedli, že jim již byly zaměstnanecké karty vydány. Potrestání budoucího zaměstnavatele za spáchání přestupku v oblasti zaměstnanosti, má při uložení pokuty přesahující 50 000 Kč za následek pouze tříměsíční vyřazení nabídek tohoto zaměstnavatele z evidence volných pracovních míst dle § 38 zákona o zaměstnanosti, nikoli však zánik již vydaných zaměstnaneckých karet. Není dokonce ani důvodem pro jejich odnětí. U budoucího zaměstnavatele navíc probíhala mimořádně rozsáhlá kontrola, při níž

vzniklo podezření z nelegální práce pouze jedné zaměstnankyně, která místo výkonu prací povolených zaměstnaneckou kartou na pozicích *strojírenský kovodělník* vykonávala úklid. Nejedná se tedy o systémové porušování pracovních povinností, ale o ojedinělý případ zaměstnavatele zaměstnávajícího cca 200 osob.

[11] Žalobci v závěru svého vyjádření namítli též nesprávné stanovení náhrady nákladů řízení krajským soudem. Přestože v něm šlo o zastupování 23 účastníků, krajský soud přiznal jejich zástupci odměnu ve výši jen jednoho úkonu právní služby za jednoho účastníka ve výši 3 100 Kč, aniž byl zohledněn § 12 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „advokátní tarif“). Advokát přitom v tomto řízení zastupoval účastníky z Mongolska, nehovořící česky a někteří ani jiným obvyklým jazykem (angličtina, ruština) a musel s nimi komunikovat přes tlumočníka či jiného prostředníka. Tito klienti se navíc nenacházeli na území ČR ale v Mongolsku. Advokát při zpracování žaloby vyvinul zvýšené úsilí, aby pokud možno shrnul právní problematiku týkající se účastníků do společného rámce, a přitom odlišil a přehledně soudu označil jednotlivá správní řízení každého z nich, aby tak bylo možno rozhodnout jedním rozsudkem ve společném řízení. Jednalo se o desítky hodin práce a kontroly údajů; zároveň bylo tyto účastníky nutno informovat o průběhu a výsledku řízení. Žalobci jsou si vědomi § 60 odst. 7 s. ř. s., mají však za to, že zde zmiňované výjimečné okolnosti nejsou v projednávané věci dány; právě naopak, přítomnost cizího prvku by mohla spíše vést ke zvýšení odměny. Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 529/16 představuje moderační právo soudu pouze výjimku prolamující základní pravidlo pro rozhodnutí o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Žalobci si jsou vědomi, že proti nákladovému výroku není přípustná kasační stížnost, proto proti němu podali ústavní stížnost.

[12] S ohledem na uvedené navrhli kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti a z důvodů v ní uplatněných (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] S ohledem na to, že skutkový stav není mezi stranami sporný a krajský soud jej popsal v napadeném rozsudku dostatečně podrobně (viz odst. 21 – 29 jeho odůvodnění), nebude jej již Nejvyšší správní soud opakovat a soustředí se na zásadní otázku projednávané věci, tj. zda je přestupkové řízení vedené s budoucím zaměstnavatelem [ve věci spáchání přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti] důvodem pro přerušení řízení jeho budoucích zaměstnanců o povolení dlouhodobého pobytu ve formě zaměstnanecké karty podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaný ve své kasační argumentaci nadále setrvává na závěru, že řízení přerušil důvodně a v souladu s právními předpisy.

[16] Nejvyšší správní soud upozorňuje, že dne 14. 11. 2023 jeho rozšířený senát rozhodl rozsudkem č. j. 2 Azs 103/2021 - 28 v obdobné věci, v níž zodpověděl dosud nejednotně posuzovanou otázku, zda probíhající trestní řízení proti cizinci, žadateli o prodloužení

pokračování

pobytového titulu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky (zde žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty), je řízením o předběžné otázce, na jejímž vyřešení je správní orgán rozhodující o žádosti závislý, a je tak důvodem pro přerušení řízení podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. V odkazované věci byl žalovaný rovněž stěžovatelem a jeho argumentace byla téměř totožná s argumentací uplatněnou v nyní projednávané kasační stížnosti. Ostatně i stěžovatel v nyní projednávané kasační stížnosti přirovnával situaci žalobců k situaci řešené rozšířeným senátem; je proto žádoucí citovat závěry, k nimž rozšířený senát dospěl v odůvodnění uvedeného rozsudku.

[17] Rozšířený senát uvedl, že „[ř]ízení o předběžné otázce je jedním z důvodů pro přerušení správního řízení [§ 57 odst. 2, § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu]. Ustanovení § 57 odst. 1 správního řádu hovoří o tom, že vydání rozhodnutí závisí na řešení předběžné otázky. To je třeba chápat tak, že jde pouze o takové otázky, bez jejichž vyřešení nelze vůbec v řízení pokračovat a vydat rozhodnutí. Rozšířený senát tedy obecně chápe § 57 odst. 1 správního řádu stejně jako poradní sbor ministra vnitra ve stanovisku č. 137/2014, citovaném výše v bodě [20] (na které odkázal rovněž krajský soud v projednávané věci, pozn. NSS). Právě s ohledem na toto zákonné vymezení předběžné otázky je však patrné, že tu chybí hned základní podmínka, aby trestní stíhání cizince bylo řízením o předběžné otázce pro rozhodnutí o prodloužení pobytového titulu. Probíhající trestní řízení [...] není ekvivalentem pravomocného odsouzení. Na tom nic nemění ani to, že cizinec je trestně stíhán, byl obžalován ze spáchání trestného činu nebo dokonce že byl nepravomocně odsouzen rozsudkem trestního soudu. Naopak, až do právní moci odsuzujícího rozsudku se na cizince musí hledět jako na nevinného (viz ústavní zásada presumpce neviny vyjádřená v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 odst. 2 Úmluvy nebo čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie). Probíhající trestní řízení proti žadateli tudíž nebrání vydat rozhodnutí o žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty podle § 44a zákona o pobytu cizinců. Nejde tedy o řízení o předběžné otázce ve smyslu zákonného vymezení tohoto pojmu v § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu. Zákon totiž spojuje negativní rozhodnutí o žádosti jen s pravomocným trestním odsouzením. Nejde-li však o řízení o předběžné otázce ve smyslu zákonné definice, nelze dovozovat, že vlastně o takové řízení jde jen na základě volných úvah o hospodárnosti a efektivitě správního řízení.“ (zvýraznění doplněno).

[18] S ohledem na shora podané závěry je zřejmé, že závěry vyslovené krajským soudem ob stojí. Jak již uvedl krajský soud, vazba mezi sankčním správním řízením vedeným s budoucím zaměstnavatelem a řízením jeho budoucích zaměstnanců o vydání zaměstnanecké karty, je oproti shora uvedenému trestnímu stíhání cizince (žadatele o prodloužení platnosti jeho pobytového oprávnění) volnější; netýká se totiž stejného subjektu. Jestliže rozšířený senát dovodil, že ani u užší vazby, tj. trestního stíhání samotného žadatele, nepřestavuje předběžnou otázku ve smyslu § 57 správního řádu, a tedy ani důvod pro přerušení řízení podle § 64 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, tím spíše lze bez jakýchkoli pochybností dovodit, že ani přestupkové řízení vedené s budoucím zaměstnavatelem žadatele tento důvod nezakládá.

[19] Ze správního spisu plyne, že žádosti žalobců o vydání zaměstnaneckých karet na pracovní pozici strojírenského kovodělníka u zaměstnavatele Abydos, s. r. o., byly na zastupitelském úřadu v Ulánbátaru podány během dubna 2022. Součástí žádostí byly i pracovní smlouvy s touto společností. Stěžovatel na základě sdělení inspektorátu práce dne

9. 5. 2022 zjistil, že je proti společnosti Abydos, s. r. o., vedeno zmíněné přestupkové řízení. Stěžovatel řízení přerušil, neboť vyšel ze skutečnosti, že žalobci nebudou splňovat podmínky pro vydání zaměstnanecké karty, pokud bude budoucí zaměstnavatel shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, neboť z § 37 odst. 7 písm. a) téhož zákona plyne, že *ministerstvo z centrální evidence pracovních míst vyřadí volné pracovní místo u zaměstnavatele, pokud zaměstnavateli byla v období posledních 4 měsíců pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce*. Reflektoval § 46 odst. 6 písm. b) zákona o pobytu cizinců, dle kterého ministerstvo zaměstnaneckou kartu nevydá, nesplňuje-li cizinec podmínku uvedenou mj. v § 42g odst. 2 tohoto zákona; podle poslední zmíněného ustanovení je cizinec oprávněn podat žádost o vydání zaměstnanecké karty, *pokud je účelem jeho pobytu na území zaměstnání na jedné z pracovních pozic uvedených v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty*.

[20] Tento svůj postup stěžovatel v kasační stížnosti obhájí povinností dodržovat zásady správního řízení, zejména povinností postupovat v souladu s veřejným zájmem. Nerozporuje ale, že volná pracovní místa budoucího zaměstnavatele, společnosti Abydos, s. r. o., byla (i přes probíhající přestupkové řízení) ke dni podání žádosti i k okamžiku rozhodnutí krajského soudu (§ 81 odst. 1 s. ř. s.) nadále uvedena v centrální evidenci volných pracovních míst a žalobci tedy splňovali spornou podmínku pro vydání zaměstnaneckých karet; nebyl proto dán zákonný důvod předmětná řízení přerušovat.

[21] Popsaný postup správního orgánu byl jistě veden (obecně vzato žádoucí) snahou minimalizovat náklady správního řízení, ve svém důsledku však apodikticky předjímal protiprávnost jednání žadatelů i jejich budoucího zaměstnavatele; nemůže proto být akceptovatelným důvodem pro popření aplikace ústavně garantované zásady presumpce neviny. Otázka, zda společnost Abydos, s. r. o., coby budoucí zaměstnavatel žalobců, bude v budoucnu shledána vinnou za spáchání přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, nemohla mít žádný vliv na aktuálně vedená řízení o žádostech o vydání zaměstnaneckých karet a nejedná se tak o otázku, bez jejíhož vyřešení nelze vůbec v řízení pokračovat a vydat rozhodnutí. Správní orgán nemůže odmítat rozhodnout (jsou-li pro to splněny podmínky) jenom proto, že v budoucnu hrozí možnost, že takové rozhodnutí bude muset, z důvodu odpadnutí podmínek pro jeho vydání, změnit nebo zrušit. Takový postup by nebyl v souladu s veřejným zájmem. Krajský soud tedy rozhodl správně, pokud stěžovatele zavázal vydat rozhodnutí v řízení o žádostech žalobců.

[22] Nejvyšší správní soud upozorňuje, že nijak nereflektoval tvrzení žalobců, že jim již byly zaměstnanecké karty vydány a že byla společnost Abydos, s. r. o., následně shledána vinnou za spáchání přestupku na úseku zaměstnanosti. V řízení na ochranu proti nečinnosti totiž vychází kasační soud při rozhodování o kasační stížnosti ze skutkového stavu, který tu byl ke dni rozhodnutí krajského soudu (§ 81 odst. 1 s. ř. s., viz usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012 - 46, č. 3013/2014 Sb. NSS, bod 41). Zároveň se kasační soud nezabýval ani dalšími typy řízení, o nichž v kasační stížnosti pojednal stěžovatel jako o případech, kdy dochází k přerušování řízení, neboť je s ohledem na shora uvedené závěry rozsudku rozšířeného senátu nepovažuje za relevantní pro nyní posuzovanou věc.

pokračování

[23] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[24] K uplatněné výtce žalobců ohledně nesprávně stanovené výše náhrady nákladů řízení Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozsah přezkumu rozhodnutí krajského soudu vymezuje stěžovatel v kasační stížnosti, nejedná-li se o vady, ke kterým kasační soud přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud se proto zákonností výroku o nákladech řízení v napadeném rozsudku věcně zabývat nemohl; jelikož je rozsudek též ve vztahu k nákladům řízení (výroku III.) řádně a srozumitelně odůvodněn (srov. odst. 54 jeho odůvodnění), není (ani v této části) nepřezkoumatelný a není tedy aktivována ani povinnost Nejvyššího správního soudu zohlednit takovou vadu napadeného rozsudku z moci úřední.

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci a) – f) a h) – x) měli ve věci plný úspěch, a proto jim Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení. Nejvyšší správní soud s ohledem na vyloučení žaloby žalobce g) k samostatnému projednání výrokem I. napadeného rozsudku, jenž nebyl napaden kasační stížností, vyhodnotil, že se kasační stížnost žalovaného jeho právního postavení nijak nedotýkala; proto u něj nelze mluvit ani o úspěchu ve věci, tedy ani o právu na náhradu nákladů řízení.

[26] Procesně úspěšní žalobci mají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v podobě odměny jejich právního zástupce za jeden úkon právní služby [vyjádření ke kasační stížnosti, srov. § 11 odst. 1 písm. d), § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Vzhledem k tomu, že ve věci zastupuje zástupce 23 žalobců, je třeba při úvaze o stanovení výše náhrady za provedené právní služby přihlídnout k ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu, podle něhož při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 %. Nejvyšší správní soud však shledal v dané věci s ohledem na značnou disproporci mezi individuálními okolnostmi dané věci (podobou úkonu) a výši odměny, která by důsledku aplikace daného ustanovení advokátního tarifu žalobcům náležela, důvody zvláštního zřetele hodné, pro něž žalobcům náhradu nákladů v plné výši nepřizná (viz § 60 odst. 7 s. ř. s.). Tento postup je v souladu s judikaturou v obdobných věcech (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2020, sp. zn. II.ÚS 1274/19, či ze dne 21. 1. 2020, sp. zn. I.ÚS 1803/19). Nejvyšší správní soud především nemohl přehlédnout, že vyjádření žalobců ke kasační stížnosti učiněné prostřednictvím jejich zástupce z hlediska svého obsahu není individualizováno ve vztahu k jednotlivým žalobcům, nýbrž obecně reaguje na vznesené kasační námitky. Rovněž ani z okolností věci není patrné, že by provedení tohoto úkonu právní služby bylo spojeno s konkrétní domluvou s každým ze žalobců zvlášť či alespoň po určitých skupinách.

[27] Za dané situace proto považuje Nejvyšší správní soud za adekvátní a přiměřené vycházet při stanovení sazby odměny za jeden úkon právní služby z jeho hodnoty vypočítané z obvyklé tarifní hodnoty řízení o kasační stížnosti [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] ve výši 3100 Kč za jeden úkon. Vzhledem

k specifické situaci v dané věci a podobě právní služby zde poskytnuté považuje kasační soud za odpovídající přiznanou odměnu zvýšit, a to na trojnásobek sazby s přihlédnutím ke konstrukci předpokládané v advokátním tarifu pro zohlednění obtížnosti případu (srov. § 12 odst. 1 advokátního tarifu), a to na výslednou částku 9 300 Kč. Tuto částku je třeba dále zvýšit o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za jeden úkon právní služby. Celková náhrada odměny za právní zastoupení žalobců tak činí 9 600 Kč. Nejvyšší správní soud tuto náhradu odměny dále zvýšil o částku připadající na 21 % DPH, neboť zástupce žalobců je plátcem této daně. Celkem tedy náleží žalobcům na náhradě nákladů právního zastoupení částka 11 616 Kč (po zaokrouhlení na celé koruny), kterou je stěžovatel povinen uhradit žalobcům k rukám jejich zástupce Mgr. Roberta Šupa, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. září 2024

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu